

Compartir, conviure i comprendre. Viatge a través de les nostres vivències

**Compartir, convivir y comprender. Viaje a través
de nuestras experiencias**

**Sharing, Living Together and Understanding. A
Journey Through our Experiences**

**Montserrat Riera Montes, Antònia Mulet Rodríguez, Ascensión Fernández Gómez,
Manuela Soler Font, Rita Laura Reus Costa, Sandra Valle Garcia , Maria del Pilar Cuenca
Giménez, Àngels Molino Roca, Sebastiana Andreu Santandreu, Marta Bellido Ros, Joana
Maria Caldentey Salvà , Magdalena Lladó Moragues , Sílvia Martínez Roca , Joana Maria
Palou Morell, Rosa Maria Colom Parra i Margalida Sánchez Bisbal**

Seminari de Matemàtiques del CEP de Palma

Resum

S'exposen les metodologies i objectius d'un recull d'experiències educatives que ajuden als infants a comprendre el món mitjançant l'ús d'eines i recursos culturals matemàtics. Aquestes experiències s'han realitzat amb nins d'Educació Infantil de diferents escoles públiques de les Illes Balears. Així mateix, dues experiències, *Xishun* i *Codi de barres*, s'han realitzat amb alumnat de primer cicle d'Educació Primària.

Paraules clau

Educació Cívica, Educació del Consumidor, Matemàtiques, Educació Infantil, Educació Primària, Projectes, Famílies, Coneixement de l'Entorn, Educació Emocional, Conversa, Experiències.

Resumen

Se exponen las metodologías y objetivos de una recopilación de experiencias educativas que ayudan a los niños a comprender el mundo mediante el uso de herramientas y recursos culturales matemáticos. Estas experiencias se han realizado con niños de Educación Infantil de diferentes escuelas públicas de las Illes Balears. Asimismo, dos experiencias: *Xishun* y *Código de barras*, se han realizado con alumnado de primer ciclo de Educación Primaria.

Palabras clave

Educación Cívica, Educación del Consumidor, Matemáticas, Educación Infantil, Educación Primaria, Proyectos, Familias, Conocimiento del Entorno, Educación Emocional, Conversación, Experiencias.

Abstract

This paper presents the methodologies and objectives of a collection of educational experiences that help children understand the world and ourselves through the use of mathematical and cultural tools and resources. These experiences were implemented with 3, 4 and 5-year-old preschool children in different Balearic schools and two of them, "Xishun" and "Codi de Barres", were implemented with first-cycle primary school students.

Keywords

Civics, Consumer Education, Mathematics, Child Education, Primary Education.

1. OBJECTIUS

1. Desenvolupar les habilitats de raonament i les competències logico-matemàtiques.
2. Acollir i permetre l'expressió d'identitat de cada infant, del grup, de la família.
3. Analitzar el procés que fan els infants en l'adquisició de la numeració.
4. Emprar les matemàtiques com a instrument de comprensió i representació de la realitat.
5. Familiaritzar-se i fer ús de les eines d'herència cultural matemàtiques.
6. Compartir estratègies, idees, experiències, emocions, coneixements individuals, per arribar a la creació d'un pensament comú.
7. Compartir i participar en la gestió d'aula.

2. METODOLOGIA

Sens dubte, l'eina bàsica de les experiències viscudes va ser la conversa. En les nostres aules la conversa gaudeix d'un espai i un temps privilegiats. Ben igual que qualsevol altra eina educativa, requereix d'un aprenentatge, que només s'assoleix a partir de la pràctica compartida. Generalment es desenvolupa a primera hora, quan els infants arriben a l'aula i tenen coses per compartir amb el grup classe (ja sigui una experiència, un objecte estimat duit de casa, un problema, una reflexió de la feina del dia anterior...) Per això deim que a partir d'ella les nostres ments humanes s'enriqueixen. Quan qüestionam, escoltam els diferents punts de vista, aportam, ens equivocam, ens ajudam,... ens adonam de que **som persones úniques que formam part d'una comunitat.**

Durant el transcurs de les experiències varen entrar en joc molts de factors que vàrem tenir presents i que ens ajudaren a arribar al nostre objectiu, com ara:

- Organització: del temps, dels agents implicats, de les tasques a realitzar,...
- Necessitat de conversar entre nosaltres: amb la mestra, amb la resta de companys per: compartir, arribar a acords i crear un coneixement comú.
- Resolució dels problemes i la superació de les dificultats que ens varen sorgir en el camí.
- Implicació d'altres persones (infants, mestres, experts, famílies,...).
- Ús d'eines i textos culturals per interpretar, entendre, solucionar i dur endavant les nostres experiències.
- Ús dels diferents llenguatges per interpretar, representar i comunicar el procés seguit, les estratègies emprades,...
- Connexions amb situacions i històries ja viscudes, és a dir, amb la nostra biografia personal i grupal.
- Recerca en diferents fonts d'informació per poder obtenir les dades necessàries.
- Paper de la realitat i de la complexitat.
- Ball entre les nostres emocions, la passió i el desig i la realitat i el rigor per aconseguir el nostre objectiu.

Dins la nostra metodologia tenim sempre molt present l'evolució individual de cada infant. Respectam sempre al màxim el seu ritme d'aprenentatge; per tant, cada alumne participa en la mesura de les seves possibilitats, sempre recolzat pel grup i per la mestra. Entre tots es valora l'adequació de la seva intervenció, sempre dins el màxim respecte. També és un pilar important a l'hora de treballar l'aprenentatge entre iguals. Els infants aprenen a treballar de forma cooperativa molt aviat, ja sigui per parelles, per petits grups o en gran grup, per resoldre situacions de la vida quotidiana de l'aula.

3. DESCRIPCIÓ DEL GRUP DE FEINA

Som un grup de mestres d'Educació Infantil que des de fa 10 anys iniciàrem al CEP de Palma un seminari de Matemàtiques. Al llarg d'aquests anys, el grup ha anat evolucionant, algunes persones es mantenen des del començament, i d'altres s'han anat incorporant, la qual cosa ens ha permès continuar cresquent, ampliar mires i no quedar-nos estancades.

Totes compartim uns objectius comuns:

1. Analitzar el procés que fan els infants per construir els aprenentatges matemàtics.
2. Crear i compartir estratègies per ajudar als infants a avançar en el seu procés d'aprenentatge.
3. Construir el nostre propi aprenentatge com a mestres.
4. Documentar els processos que fan els infants.
5. Teoritzar sobre la nostra pràctica.
6. Crear situacions d'aprenentatge a les nostres aules.

4. DESCRIPCIÓ DE LES EXPERIÈNCIES

Conviure per aprendre

(Antonia Mulet Rodríguez i Montserrat Riera Montes). CP Sant Jordi, CP Pintor Joan Miró.

Figura 1. Captura de pantalla del recurs "Conviure per aprendre".

Aquestes experiències (que podreu consultar extensament al recurs) tracten de com un grup d'infants elabora respostes a preguntes complexes, que es generen dins l'aula, i com resolen problemes compartint sabers, estratègies, emocions, dubtes...

Què entenem per resoldre problemes?

Quan parlem de resoldre problemes dins l'aula ens referim a la recerca de respostes que es generen de la pràctica educativa diària i de situacions reals on es fa necessari l'ús del càlcul, la

geometria, la mesura... Per dur a terme aquesta recerca s'utilitzen les eines, textos i recursos matemàtics que la nostra cultura ha posat a la nostra disposició. Les matemàtiques adquireixen així tota la seva dimensió social i permeten que els infants puguin conèixer l'ús que la societat adulta fa d'aquests coneixements.

Pensam que tots els infants són capaços de resoldre un problema, però cal donar-los temps per pensar, escoltar les seves explicacions i, sobretot, cal crear un ambient on es valori el seu treball. Totes les idees hi tendran cabuda, podran ser escoltades i rebatudes, però sempre amb el màxim respecte.

Resoldre problemes obliga a utilitzar molts coneixements matemàtics, alhora que permet desenvolupar i compartir diferents estratègies.

Per resoldre els problemes a l'aula sempre comptam amb les experiències i coneixements previs que els nins i nines han adquirit d'una manera informal. Això els permetrà comprendre el significat real dels diferents conceptes que aprendrem: mesura, geometria, càlcul, àlgebra... Les mestres dins l'aula cream espais, comunitats d'aprenentatge on les eines culturals matemàtiques (metre, balança, bàscula, plànol, mapa..) tenen un gran protagonisme: en són habituals.

La tasca de la mestra és donar cabuda dins l'aula als interessos dels seus alumnes i posar al seu abast les eines i els recursos necessaris per resoldre els diferents interrogants que poden sorgir.

Amb l'experiència del dia a dia s'arriba a la generalització de les eines i texts matemàtics com un recurs personal per donar resposta a nous interrogants.

Durant tot el procés de resolució, es donarà als infants l'oportunitat per investigar, fer hipòtesis i arribar a les pròpies conclusions. Aquestes conclusions podran ser revisades posteriorment. Això fa que dins l'aula no es treballi amb processos acabats, sinó que les respostes que es van trobant siguin habitualment qüestionades, revisades, reelaborades... de manera que es van enriquint en complexitat al llarg de tot el procés d'aprenentatge. Per aquest motiu el currículum amb el qual treballarem no podrà ser un currículum lineal, on cal haver assolit un coneixement previ per poder passar al següent. El nostre currículum és en espiral, on tots els coneixements són usats en funció de la necessitat, independentment del seu grau de dificultat. (Podem aprendre el número 100 i no haver après el 10).

Finalment, volem reivindicar la importància i necessitat d'emprar les converses dins els processos de resolució de problemes, ja que no sempre és necessari deixar una petjada escrita a l'hora de solucionar-los.

Infants, Escola i Família: Feim camí junts per comprendre el món.

(Àngels Molino Roca, Sebastiana Andreu Santandreu, Sandra Valle Garcia, Rita Laura Reus Costa, Marta Bellido Ros, Joana Maria Caldentey Salvà i Margalida Sánchez Bisbal) CP Son Oliva, CP Cas Saboners, CP Montaura, CP Verge de Lluc, CP Son Anglada, CP Pintor Joan Miró, CP Badies.

Una vegada començat el nostre camí que ens ha duit cap a aquesta manera de fer feina, ens sorgeix la necessitat vital d'explicar el **què**, el **com** i el **per què** a la comunitat educativa.

Una peça fonamental és la família.

Som conscients que partim de diferents realitats socials i familiars, on aquests pares i mares han tingut unes vivències escolars totalment diferents a les que nosaltres proposam a les aules. Per tant, ens trobam amb diferents visions de com ha de ser l'educació dels seus fills i filles.

Per a nosaltres és molt important que les famílies entenguin la nostra metodologia, ja que aquesta forma de fer feina requereix la seva implicació i la de totes aquelles persones que puguin aportar el seu saber al procés de construcció del coneixement.

L'experiència ens ha fet adonar que les **vivències** i les **emocions** dels infants són el fil conductor que ens permet connectar amb aquestes diferents realitats.

Quan les nostres aules i passadissos s'omplen d'experiències, quan els infants expliquen a casa allò que ha passat a l'aula, les emocions surten de l'entorn escolar; això provoca en les famílies diferents reaccions: sorpresa, preguntes, preocupació, curiositat...

Una de les funcions més importants del mestre és acollir, tenir l'habilitat i la sensibilitat per gestionar i acompanyar les famílies permetent crear situacions on puguin participar i formar part d'aquesta nova realitat.

Les reunions, visites a l'aula, experiències compartides, exposicions, plafons, quaderns d'experiències, CDs en format power point, blocs, llibreta viatgera, revistes escolars... són alguns dels recursos emprats per afavorir la comunicació, la participació i la creació de vincles entre l'escola i les famílies.

En aquests moments, quan els donam l'oportunitat de participar de les emocions dels seus fills, les famílies entenen finalment allò que els infants expliquen a casa i les seves vivències adquireixen sentit.

La seva forma de relacionar-se canvia perquè se'ls presenta davant seu un món que fins en aquest moment els era desconegut.

A la fi han conegut la part tendra de l'escola... (ho podeu veure al recurs)

El resultat d'haver compartit amb les famílies la nostra manera de funcionar fa que s'adonin que tenen cabuda dins l'aula totes les experiències aportades per qualsevol infant del grup.

Figura 2. Captura de pantalla del recurs “Infants, Escola i Família...”.

A partir d'aquí la implicació de les famílies creix i, no tan sols ens fan participants de la vida familiar, sinó que la dinàmica de les seves pròpies vivències canvia per poder ser compartida amb els companys.

Les famílies es contagien les unes amb les altres provocant una explosió de vivències motivada pel fet que el mestre, en el seu paper de dinamitzador de l'aprenentatge, acull la identitat dels infants i de les seves famílies. Les experiències viscudes en família entren dins l'aula i provoquen canvis a nivell individual i grupal.

Com a mestres se'ns fa necessari transmetre als infants i a les famílies l'evidència d'aquestes experiències que compartim tots junts, i que ens fa aprendre i créixer i emocionar-nos cada dia.

D'aquesta manera infants, escola i família caminam junts cap a la comprensió del món.

Hi havia una vegada...un castell

(Maria del Pilar Cuenca Giménez) CP Rafal Vell

Què vol dir compartir la gestió de l'aula?

Els ecosistemes que es creen a l'escola han de ser fruit no només dels interessos, preferències, dissenys...que fa la mestra, sinó que han de ser entorns on cada membre pugui aportar allò que consideri necessari perquè la vida hi permeti: compartir, sentir-se a gust, jugar, sentir-se protegit, descobrir, interactuar, aportar coses fonamentals de cada personeta i també de tota la comunitat.

EN LA CONSTRUCCIÓ TROBEN DIFICULTATS: HI HA PEDRES QUE NO HI CABEN SENCERES. ELS INFANTS EMPREN LA CINTA MÈTRICA COM A INSTRUMENT QUE ELS AJUDARÀ A RESOLDRE EL PROBLEMA. RECULLEN LA INFORMACIÓ PRESENT LES MIDES QUE CONSIDEREN NECESSÀRIES.

En definitiva, l'espai dins l'aula ha de ser íntim i únic perquè està gestionat per un grup humà en especial, constituït per diferents persones amb un objectiu comú: "aprendre a compartir, aprendre a conviure".

Figura 3. Captura de pantalla del recurs "Hi havia una vegada... un castell".

Ahora ha de ser un espai funcional, pràctic, capaç de fer-nos sentir bé, de proporcionar-nos comoditat i benestar, de convidar-nos a la conversació i a la relaxació, ha de ser ric i complex, variat i canviant. Per tant ha de ser un espai ple de vida, que reflecteixi el que passa dins, que ajudi a les criatures a ser conscients dels diferents processos d'aprenentatge i de vida que s'hi genera i que convidi a tots els membres implicats (infants, mestres, famílies, experts...) a participar d'aquest entramat.

Aquesta experiència explicada al recurs la vaig viure amb un grup de criatures de 5 anys al CP Rafal Vell.

Viatjàvem junts feia ja tres cursos i la nostra compenetració era molt especial.

Com cada any els espais de l'aula no estaven del tot definits, estructurats, acabats...

Ja estàvem familiaritzats amb la construcció de racons, amb el disseny d'elements del nostre entorn, amb l'explicació i la negociació de les nostres necessitats i preferències.

El nostre somni aquell any era tenir un castell a la nostra aula.

Com ja he dit crec que els espais reforcen el sentiment de pertinença a la pròpia comunitat i amb el castell que vàrem dissenyar i crear i on vàrem jugar a ser reis i reines, tots, petits i grans, vàrem créixer com a grup humà.

Aquest espai, el nostre castell, va constituir per a nosaltres un projecte de vida, un projecte de compartir, un projecte de relacions i de compromís, un projecte de creixement personal i del grup com a comunitat.

Sens dubte l'eina bàsica d'aquesta història va ser la conversa. És a partir d'aquesta que les nostres ments humanes s'enriqueixen. Quan qüestionam, escoltam els diferents punts de vista, aportam, ens equivocam, ens ajudam... ens adonam que som persones úniques que formam part d'una comunitat.

Durant el transcurs del procés varen entrar en joc molts de factors i aspectes que vàrem haver de tenir presents i que ens varen ajudar a arribar al nostre objectiu, com ara:

- L'organització: del temps, dels agents implicats, de les tasques a realitzar,...
- La necessitat de conversar per: compartir, arribar a acords, crear un coneixement comú.
- La resolució dels problemes i la superació de les dificultats que ens varen sorgir en el camí.
- L'ajuda que vàrem precisar d'altres persones (infants, mestres, experts, famílies,...).
- L'ús d'eines i textos culturals per interpretar, entendre, solucionar i dur endavant allò que fèiem.
- L'ús dels diferents llenguatges per interpretar, representar i comunicar el procés seguit, les estratègies emprades,...
- Les connexions amb situacions i històries ja viscudes, és a dir amb la nostra biografia personal i grupal.
- La recerca en diferents fonts d'informació per poder obtenir les dades necessàries.
- El paper de la realitat i de la complexitat.
- El ball entre les nostres emocions, la passió i el desig i la realitat i el rigor per aconseguir el nostre objectiu.

Pel que fa a la part matemàtica, al recurs s'expliquen situacions de tot tipus on els infants:

- Resolen problemes geomètrics, de mesura, de transformació...
- Empren instruments matemàtics per resoldre els seus problemes.
- Analitzen i dissenyen diferents formes i espais a partir de la lectura i producció de textos.
- Empren la numeració, el càlcul i l'estadística com a mitjà per poder interpretar i explicar fenòmens del seu entorn.
- Comuniquen als altres les seves estratègies, coneixements, processos seguits...
- Relacionen i generalitzen aprenentatges i sabers.

A més varem aprendre que a l'arquitectura i a la construcció conflueixen múltiples connexions entre geometria, numeració, ordre, equilibri, fragilitat, funcionalitat, estructuració d'un espai, disseny i bellesa estètica.

En definitiva, aquesta és una història que ens va permetre compartir, aprendre i créixer com a persones que formen part d'un grup humà.

D'aquesta manera i no d'una altra, l'aula es converteix en una gran xarxa d'intercanvi de coneixement, en un lloc on els qui participen donen els seus sabers i així tots junts podem ensenyar i aprendre.

Un ecosistema on s'estableixen vincles afectius molt forts i que lluita per aconseguir allò que necessita per a estar viu i adaptar-se al món.

M'agradaria ressaltar la part emocional i l'aspecte íntim que envolta aquesta creació, perquè sense tenir-los presents aquesta història no hauria deixat petjada en el nostre cor i en les nostres vides.

L'Ensaïmada gegant

(Joana Maria Palou Morell) CP
Cas Saboners

La història sorgeix a partir d'una notícia d'un diari, que ha duit la mestra, que explica que a Inca feren l'ensaïmada més grossa del món, de 12 metres de diàmetre. L'objectiu de la mestra era aconseguir que els infants comprenguessin aquesta notícia, com devia ser una ensaïmada d'aquestes dimensions.

Figura 4. Captura de pantalla del recurs "L'ensaïmada gegant".

L'experiència uneix geometria i mesura. Per una banda, sorgeix una situació en què és necessari mesurar. Per l'altra, l'exploració de la forma de l'ensaïmada.

Els protagonistes són els 23 infants de la classe de 4 anys B del C.P. Cas Saboners, tot i que col·laboren i participen els infants de 4 aules més d'Educació Infantil.

L'experiència comença a l'aula quan la mestra aporta el retall de diari i llegeix la notícia esmentada, remarcant allà on posa que l'ensaïmada feia 12 metres de diàmetre. Llavors, demana als infants com deu ser de grossa. I s'enceta una conversa durant la qual els infants formulen hipòtesis, fan estimacions i aproximacions, comparen nombres i mesures, partint sempre dels seus coneixements i del bagatge que duen com a grup (amb ells, el curs anterior, vam fer un elefant a mida real, i es nota a les seves intervencions com comparen amb aquella experiència).

Teatre d'ombres

(Rosa Colom Parra) CP Rafal Vell

Figura 5. Captura de pantalla del recurs "Teatre d'ombres".

Aquesta experiència va néixer de la necessitat que tenia un grup d'infants d'expressar i compartir amb els altres les seves emocions i més que cap LA POR. Durant un parell de setmanes va ser un tema que sempre sortia a primera hora del dematí durant l'assemblea, per aquest motiu els vaig portar un conte : DE QUÈ TÉ POR EL RATOLÍ?, amb la intenció d'aprofundir més en aquesta emoció. La meva sorpresa va ser adonar-me a mesura que anàvem avançant que els infants no tenien cap interès a treballar aquest tema, sinó que allò que volien fer era jugar amb les seves pors. A vegades els nostres interessos i els dels infants no van pel mateix

camí, per aquest motiu és important obrir la nostra mirada per poder ajudar els infants i donar resposta a les seves necessitats.

Xishun

(Silvia Martínez Roca) CP Sant Lluís

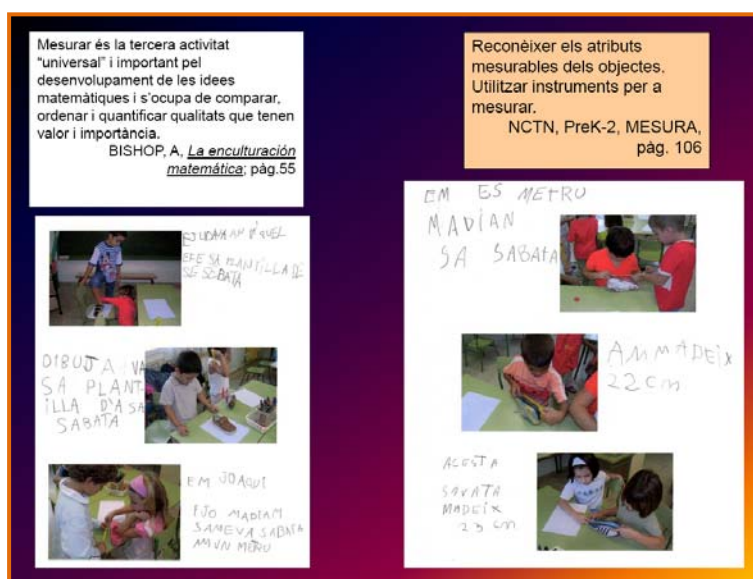

Figura 6. Captura de pantalla del recurs "Xishun".

A l'escola de Sant Lluís (Menorca), cada vegada que els infants canvien de cicle es fa un reagrupament i es creen nous grups.

Aquests grups no es coneixen, per tant, es comença el curs amb un projecte "jo i noltros". Es tracta de conèixer-nos entre tots. Per aquest motiu fèiem un llistat amb les coses que ens agradaria conèixer del nostres companys. Surten qüestions com: on viuen, l'aniversari, el dia que varen néixer, mascotes, telèfons, etc. Aquestes preguntes es van treballant durant el curs.

El projecte d'en Xishun, sorgeix a partir d'una de les preguntes dels infants. Quin dia varen néixer?

El que en principi havia de ser una recerca d'informació d'un tema en concret, a causa d'un imprevist canvia per complet. Ens arriscam i començam a investigar... A partir d'aquí es crea tota una història a l'aula.

LA IMPORTÀNCIA DEL REAGRUPAMENT

- L'ensenyament-aprenentatge es realitza dins un context social, en grup d'iguals. És important que el que en un principi és un agrupament reunit dins una aula, passi a ser un grup de treball. Aquest grup s'ha de caracteritzar per: tenir un objectiu comú, interactuar, basar-se en la cooperació; acostar-se mútuament, basar-se en l'establiment d'unes relacions socials positives i de respecte; i establir relacions afectives. En definitiva: ser companys.
- Si es donen aquests elements podem dir que un grup està cohesionat, i aquesta cohesió és el que permet que el grup aconsegueixi els seus objectius.
- Una manera d'aconseguir que l'agrupament es converteixi en un grup de treball cohesionat és l'ús de les activitats diverses de dinàmica de grup, mitjançant les quals podem aconseguir: una millora dels aprenentatges, disciplina, les relacions socials, la satisfacció d'algunes necessitats personals.
- El pas d'agrupament a grup de treball passa per les següents fases: presentació, coneixement, afirmació, confiança, comunicació, cooperació i resolució de conflictes.
- Aquesta creació de nou grup acaba sent una CONVIVÈNCIA DE GRUP.

La mestra de suport i les matemàtiques

(Manuela Soler Font i Ascensión Fernández Gómez) CP Marian Aguiló, CP Gabriel Comes i Ribes.

Les realitats que al recurs es presenten són dues realitats diferents, en dos entorns cadascun amb les seves particularitats i a on la mestra de suport a més de desenvolupar la seva funció, té la intenció d'obrir els ulls i descobrir noves expectatives d'aprenentatge a la mestra-tutora. Ella és la que demana una orientació per endinsar-se en aquest camí, i una guia per viure, explorar i descobrir aquest món a partir del llenguatge matemàtic.

Us presentem una altra forma d'enfocar l'aprenentatge de les matemàtiques dins les aules, motivat per la necessitat d'orientar les mestres-tutores en aquesta nova manera de fer.

Figura 7. Captura de pantalla del recurs "La mestra de suport i les matemàtiques".

Les tutores manifesten la necessitat de conèixer totes les possibilitats que ofereix aquesta nova realitat per a elles i, aquesta demanda provoca que la intervenció de la mestra de suport canviï en la seva essència, actuant com a guia, provocadora, orientadora... en aquesta manera de comprendre el món.

El codi de barres

(Magdalena Lladó Moragues) CP Casesnoves

QUÈ ENTENC PER : COMUNITAT D'APRENTATGE?

Persones que senten que pertanyen a un grup on l'objectiu és aprendre. Aprendre uns dels altres (recursos humans): aprendre dels iguals (altres infants de l'aula, del centre), aprendre dels adults (mestres, pares, experts...), aprendre dels

Figura 8. Captura de pantalla del recurs "El codi de barres".

recursos materials: llibres, Internet, entorn.

Aquest objectiu d'aprendre és compartit tant pels infants com pel mestre. El mestre/a va a l'escola, també, a aprendre i a ell/a també li poden ensenyar:

Aprèn com pensen els infants, quins interessos tenen, quines estratègies posen en funcionament. Tenint en compte aquesta informació, s'adapta al grup i assumeix el paper que com a adult en aquesta comunitat li pertoca: deixa que els infants s'expressin, els ajuda perquè organitzin i comuniquin els seus pensaments mitjançant el treball del diàleg, coordina, dinamitza, anima a cercar projectes en comú que mobilitzin tota la comunitat d'aprenentatge. Les idees d'un, de pocs, de molts es converteixen en projecte comú de tots, en projecte de recerca del grup, on tots aprenem sobre el tema (contingut) i sobretot, sobre el procés d'aprendre a aprendre.

COM CONSIDER QUE ES CONSTRUEIX UNA COMUNITAT D'APRENTATGE A LES NOSTRES AULES ?

En primer lloc, creant un espai de seguretat tant física com emocional a l'aula on...

- Cada individu és acceptat i respectat, com a persona que és, i des d'on es troba (cultura, coneixements, actituds, aptituds, capacitats...). Per això, el primer que fa el mestre és assegurar que totes les opinions seran escoltades i respectades, demostrar que les faltes de respecte a cap membre de la comunitat no es permetran (donant bon exemple ell/a, redactant entre tots les normes de l'aula i establint el seu compliment).
- Conèixer-nos formarà part de la vida de l'aula: conèixer els nostres interessos, la vostra vida fora de l'escola, les nostres vivències, el que ens importa, les nostres habilitats i les nostres dificultats.
- El mestre té com a principal objectiu l'escolta de cada individu en particular i del grup com a conjunt, perquè a l'escola treballam en grup i el mestre hauria de tenir molta més formació en dinàmica de grups, la necessitarà per treballar dins d'una aula.
- Aquest grup es manifesti, digui el que pensa, senti, vol aprendre i com ho farà, quines estratègies posarà en marxa... on es potenciï compartir amb els altres. Perquè dels altres podem aprendre molt: tots som mestres i tots som alumnes, i aquí també s'inclou el mestre. Això sí, amb una responsabilitat diferent. El mestre és l'adult, el responsable davant els pares, davant la institució.

Però, a més, aquest mestre és responsable d'educar els futurs ciutadans. Estam educant al segle XXI i la cultura curricular del segle XXI és comunicar. Comunicar amb un mateix i amb els altres. L'experiència de l'altre juga el mateix paper que abans jugava el material didàctic.

Aprendre a participar en diàlegs. Per aquí van els reptes. Deixau que les converses i els diàlegs formin la columna vertebral de la vida de l'aula, apreneu a fomentar el diàleg dins les vostres aules, sense tenir por al canvi. **SOM MESTRES DEL segle XXI i educam els futurs ciutadans. ENCARA HEM D'APRENDRE MOLT COM FER-HO. ÀNIM I ENDAVANT!!!**

5. REFLEXIÓ DE LES AUTORES

La feina de mestra sovint requereix d'una profunda reflexió de la nostra pràctica educativa. Això fa que, al llarg de la nostra carrera com a docents, anem incorporant diferents maneres de fer que permetin als infants créixer com a persones. Perquè això sigui així, sempre ens cal, per damunt de tot, escoltar els nostres alumnes; fer-los saber que formen part d'un grup que els valora, els acull i els respecta com a persones que són, i que la mestra també forma part d'aquest grup. Permetre als infants parlar amb llibertat dins l'aula, o deixar-los dur a l'aula aquells petits tresors de casa que després compartiran amb la resta de nins i nines, són petites coses que ens ajuden a les mestres a conèixer millor els nostres alumnes. Aquest respecte no només s'aplica al nostre alumnat, sinó que també s'ha d'estendre a les seves famílies, com a part fonamental que són de la comunitat educativa. Les famílies participen de totes les nostres aventures, i gràcies a elles els infants poden dur a terme tot un seguit d'aprenentatges amb un alt grau de significació. Una de les grans tasques que tenim com a docents a les nostres aules, serà unificar aquesta càrrega emocional i afectiva amb uns aprenentatges importants i lligats al món real. En definitiva, ens cal obrir les portes de l'escola al món, i convidar-lo a passar.

Per citar aquest article:

Riera Montes, M.; Mulet Rodríguez, A.; Fernández Gómez, A.; Soler Font, M.; Reus Costa, R. L.; Valle Garcia, S.; et al. (2013). Compartir, conviure i comprendre. Viatge a través de les nostres vivències. *Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa a les Illes Balears*, 3, 255-268. Obtingut de: <http://www.innovib.cat/numero-3/pdfs/art16.pdf>